

Antonia Pavlic
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

IN SPIRIT
LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Včeraj glasovanje v Egiptu, Libiji in Siriji

Okoli 98% glasovalcev v vseh treh arabskih državah se je izjavilo za konfederacijo.

KAIRO, Egipt. — Včeraj so glasovali v Egiptu, Libiji in Siriji o novi konfederaciji. Uradni predlog je bil sprejet z 98%. Predsednik Egipta Sadat je že za 11. september napovedal glasovanje o novi egiptovski ustavi, ki bo prilagojena novi konfederaciji. Za to priložnost je imel navdušen govor, kjer je egiptovski javnosti razkladal potrebo po taki konfederaciji. Opozarjal je zbrane poslušalce, da je trenutno arabska edinstvo čisto na tleh in da še nikoli ni tako razpadla, kot sedaj. To Sadat ne moti. Vidi pred seboj le konfederacijo z 42 milijoni prebivalcev. Ko se pridruži še Sudan, jih bo pa že blizu 60 milijonov.

V Moskvi so drugačnega mnenja. Ko je Kosygin napovedal, da gre v oktobru na obisk v Alžir, je vodilno moskovsko časopisje objavilo ne ravno laskave članke o arabskem svetu. Očita mu, da je premalo povezan med seboj, da ne išče pravih vezi za svoj nacionalizem. Te bi morale obstajati iz naprednih misli, ki bi končno zakrtele v komunistem. Sudan naravnost škandalozno postopa s socialisti prave vrste.

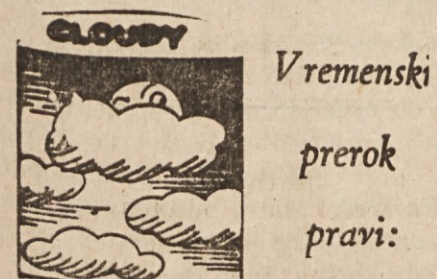
Vse to Sadat v Egiptu ne razburja. Trdi, da mora arabska politična filozofija počivati na "znanju, znanosti in veri," šele potem, bo nekaj vredna. Na komunistem je Sadat čisto pozabil. V arabskem svetu se torej zopet nekaj kuha, kakšen krop bo nastal, se ne da prerokovati. Tega se najbrže zavedajo tudi v Kremlju, zato so zmeraj bolj skeptični do vsega, kar se godi ob Sueškem prekopu. Res je, da Moskva rada pripisuje vse te nesreče intrigam ameriške diplomacije, vendar pa že pristavlja, da so za vse to deloma odgovorne tudi posamezne arabske vlade.

Treba je dvomiti, ali bo nova konfederacija rešila arabske težave, še bolj pa, ali jih bo omilil Kosyginov obisk v Alžirju, ki cilja verjetno čisto nekam drugam in ne v srž arabske politike.

Raketa jim nagaja

WASHINGTON, D.C. — Kljub napornemu dveletnemu delu Sovjetski zvezi še ni uspelo poslati s tal novo raketo velikanki, ki naj bi služila poletom na Luno. Raketa je večja od ameriškega Saturna 5, pa ima približno isto potisno silo.

Prvi poskus poleta te rakete se je končal z eksplozijo na tleh, tudi naslednji poskusi niso uspeli. Ameriški strokovnjaki se čudijo, kaj je temu vzrok, trdijo pa, da vsi znaki kažejo, da Sovjetska zveza svojega načrta še ni opustila.

Vremenski
prerok
pravi:

Delno oblačno, soparno z možnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 85.

Novi grobovi

Martin E. Rakar

Včeraj, ko je obhajal svoj 75. rojstni dan je nenadno umrl na svojem domu na Holmes Avenue Martin E. Rakar, rojen v Sloveniji, od koder je prišel v ZDA 1. 1912, mož Josephine, roj. Vene, oče Raymonda (Dayton, O.) in Evelyn Schust (Lombard, Ill.), stari oče Joan Weathers, Marthe, Johna in Kathy, prastari oče Christine, brat Josepha in Franka. Skozi 47 let, vse do pred 3 leti, ko je šel v pokoj, je vodil brivnico na Holmes Avenue, bil pa je tudi organist in pevec pri Mariji Vnebovzevi skoro 50 let, kjer je vodil pevski zbor Ilirija. Pogreb bo iz Zeločevega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v soboto ob 8.15, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9, nato na Kalvarijo. Truplo pokojnika bo položeno na mrtvaški oster ocoj ob 7.

V PORABI MILA MED ZADNJIMI V EVROPI

LJUBLJANA, SRS. — Nedejska izdaja "Dela" je 25. julija 1971 prinesla sledeči sestanek:

Ze dolgo je znano, da je Jugoslavija ena izmed redkih držav na svetu, kjer je več avtomobilov kot telefonskih priključkov. Nekaj dni je znano tudi, da smo v Jugoslaviji samo v nekaj mesecih prodali deset tisoč barvnih televizorjev, čeprav se bo program v barvah na TV začel šele leta 1972. Da, da vse se spreminja, le po porabi mila smo Jugoslavlani še zmeraj na predzadnjem mestu v Evropi!

Indonezija bo izpustila 1. 1965 zaprte komuniste

DJAKARTA, Indonez. — Zunanji minister Adam Malik je dejal, da bo Indonezija do konca letošnjega leta izpustila okoli 22.000 od skupno 45.000 komunistov, ki so bili prijeti septembra in oktobra 1965 v zvezi s poskusom prevrata, ki pa ni uspel.

Izpustili bodo vse one, ki niso bili zločinski povezani s poskusom prevrata, je zatrdil Malik. Prva skupina 6.000 naj bi bila izpuščena že do konca tega meseca, 16.000 pa koncem decembra.

Vzhodni Pakistan ima civilnega guvernerja

Predsednik Pakistana Yahya Khan je imenoval dr. Malika civilnega guvernerja za Vzhodni Pakistan. Svoje posle bo prevzel ta petek.

RAVALPINDI, Pak. — Predsednik Yahya Khan je imenoval dr. Malika za civilnega guvernerja namesto sedanjega vojaškega guvernerja Vzhodnega Pakistana gen. Tikka Khana, nad katerim se Bengalci hudo pritožujejo.

Novi civilni guverner naj bi izvedel nadomestne volitve za pokrajinsko skupščino Vzhodnega Pakistana in za glavno zvezno skupščino. Predsednik republike Yahya Khan je dal namreč razveljaviti izvolitve 79 poslancev v zvezno skupščino in 195 v pokrajinsko, ker so obdolženi veleizdaje kot pristaši prepovedane Avami lige.

Dr. Malik, ki je bil ponovno minister v pakistanski vladi in tudi poslanik, je napovedal sestavo posebne pokrajinske vlade, ki jo bo predložil v potrditev predsedniku Yahyju Khanu. Ta vlada bo prevzela vso civilno upravo v Vzhodnem Pakistanu, vojska pa bo ostala odgovorna za red in varnost. Nastopila je v posameznih krajih le v slučaju poziva od strani civilne uprave.

Imenovanje civilne uprave v Vzhodnem Pakistanu (Bengaliji) naj bi vsaj delno pomirilo tamkajšnje prebivalstvo, pa tudi svetovno javnost, ki obsoja vojaško nasilje v Bengaliji. Od tam je v strahu za življenje pobegnilo v Indijo od 25. marca, ko je bilo proglašeno obsedno stanje in je začela vojska vzpostavljati red in mir, nad 8 milijon Bengalcev hindujske vere v Indijo.

Irski dolži Britanijo kršitve svojih meja

DUBLIN, Ir. — Vlada predsednika Johna Lyncha je obtožila britansko armado, da ne zna "nadzirati gibanja svojih čet" vzdolž meje napram Irski republik in da so britanske čete v zadnjih dveh letih vsaj 30-krat prestopile irsko mejo.

Pošlarske unije ložijo za povišanje svojih plač

WASHINGTON, D.C. — Stiri unije poštnih uslužbencev, ki imajo skupno kakih 650.000 članov, so vložile tožbo proti zvezni vladi, v kateri zahtevajo, da se jim prizna kljub zamrznitvi plač in cen pravica do povišanja plač, ki jim gredo po sklenjenih pogodbah. V tožbi trdijo, da zamrznitev ne velja za zaposlene zvezne vlade.

Slično je prosila zveza policajev v Bostonu zvezno sodišče, naj izjavi, da zamrznitev plač njo ne velja. Vodja pristaniškega delavstva Harry Bridges je dejal, da št. r. j. k. pristaniškega delavstva, ki že dva meseca tišči na pristaniščih ob Pacifiku, ne bo končan, če ne bo vlada dovolila temu delavstvu izjemo pri zamrznitvi in mu priznala pravico do poviškov plač, za katere se bo pogodila unija v novem dogovoru.

Pritisk za izjeme od zamrznitve prihaja od vseh strani in kakor hitro bo uspela ena unija, se bo začela celotna zamrznitev naglo tajati. V času resnih težav, kot je sedanj, mora vsak sprejeti na sebe del žrtve in ne gledati le na to, kako bi jo prevrnili na druge.

V Moskvi ni sledu o boljših odnosih z ZDA

WASHINGTON, D.C. — Amerikane, ki je že dalj časa v Moskvi, je dejal: Ne zavedate se, da bi bili odnosi med ZDA in Sovjetsko zvezo le za kak droben delček boljši, odkar je bil Nikita Hruščev odstavljen. Brez dvoma ne dobite občutja, da so odnosi med ZDA in ZSSR sproščenejši, čeprav zapiski govore tako.

V Moskvi dobi človek vtis, da je velik del te takozvane sprostitve le v željah na ameriški strani, je trdil omenjeni Amerikane.

Le težko si je predstavljati, da bi ruski boljševidi kazali posebno in odkrito prijateljstvo do trdnjave kapitalizma Amerike. Tega niso delali niti v času druge svetovne vojne, ko jih je Amerika z vsem zakladala v boju proti nacistični Nemčiji. Pamet seveda govori drugače in ta je privedla Moskvo do tega, da kaže nekaj "boljšo voljo" do ZDA,

NIXON ZAMRZNIL PLAČE ZVEZNEGA USLUŽBENSTVA

Predsednik Nixon je včeraj predložil Kongresu in naročil vladnim oddelkom odložitve povišanja plač zveznega uslužbenstva za pol leta. Odloženo bo tudi povišanje plač zveznemu uradništvu in vojaštvu.

SAN CLEMENTE, Kalif. — Včeraj je predsednik ZDA pozval Kongres in vse vladne oddelke, naj odlože povišanja plač zveznega uslužbenstva za pol leta "kot zgled ameriškega ljudstvu v našem stremljenju doseči prosperiteto v mirni dobi". Odločitev bo stopila v veljavo, če se ne bo tekom prihodnjih 30 dni Kongres izjavil proti njej. Četudi je bilo nekaj glasov proti zamrznitvi, sodijo, da bo Kongres predsednikovu pozivu ustregel.

Predvideno povišanje plač zveznega uradništva in vojaštva bo preloženo od 1. januarja 1972 na 1. julij 1972. V zveznem proračunu za tekoče leto bo s tem prihranjen 1.3 milijona dolarjev.

S posebno odredbo je predsednik Nixon odložil povišanje plač delavstvu zvezne vlade določeno za 15. avgust na 15. februar.

Ze ob objavi svoje nove gospodarske politike je Nixon 15. avgusta napovedal odložitve povišanja plač zveznega uslužbenstva za pol leta. Včeraj je to uradno storil. Predsednikov tiskovni tajnik R. Ziegler, ki je objavil Nixonov poziv in odredbo o odložitvi povišanja, je dejal, da to ne pomeni nujno, da bo zamrznitev plač in cen podaljšana na šest mesecev. Izjavil je, da vlada pričakuje, da bo Kongres predsednikov korak sprejel.

Sen. McGovern, edini uradno prijavljeni predsedniški kandidat,

ko mora gledati, kaj počne Kitajska

Mrs. Hugh Scott v Kijevu oropana

WASHINGTON, D.C. — Zena vodnika republikanske manjšine v Senatu Mrs. Hugh Scott je bila s svojim možem na potovanju po Sovjetski zvezi. Ko je šla v neko vladno trgovino spominkov za tujce v Kijevu, je bila oropana.

Povod in potek revolucije v Boliviji - nič novega!

CLEVELAND, O. — Prejšnji bolivijski diktator Torres ni spadal med razgledane levičarske politike. Ako bi bil, ne bi bil napravil napak, usodnih za diktatorje. Vsak diktator mora najprvo gledati na to, da se ne naveže samo na tiste politične struje, ki so ga spravile na oblast. Mora iskati zvezo z nasprotniki in nevtralc, da tako razširi politično osnovo svoje oblasti. Če že tega ne doseže, mora gledati, da ustvari notranja trenja med svojimi nasprotniki. Torres je zanemaril obe nalogi. Se je zanašal na demagoge v unijskem gibanju in zaletel struje med študenti in inteligenti. To ga je zapeljalo, da je svojemu režimu vtisnil pečat nestrpnosti, kar ga je še bolj osovražilo pri nasprotnikih. Kar je napravil premalo napak v domači politiki, jih je dopolnil v zunanji. Zato je njegov režim tako hitro propadel, ko so se vojaški krogi spravili nadenj.

Moramo pristaviti, da več dalekovidnosti nista pokazala tudi Castro in Che Guevara, ki sta tudi mislila, da je Bolivija že dozorela za komunistično revolucijo in se pri tem politično zašpekulirala. Bolivija je še zmeraj dežela kmetkega bajtarja, ki spada sicer med največje reveže na svetu, toda za komunistem se še noče vreti. Na drugi strani interesi vojaških krogov gotovo ne priporočajo generalom komunistične revolucije. Vse to je bilo povod, da je Torresov režim trajal komaj 10 mesecev, pa še zmeraj ni bil najkrajši med 150 vladami, kar jih je doslej imela Bolivija po letu 1825.

Novi bolivijski predsednik je polkovnik Banzer. Dal bo sicer ime novemu režimu, toda gospodar v njem pa ne bo. Gospodarili bodo vojaški krogi, kajti v sedanji revoluciji so zmagali oni in ne civilni Torresovi nasprotniki. Vojski bodo gotovo gledali, da ustrezajo željam bolivijskih vodilnih gospodarskih slojev, ki imajo kar dosti pritožb proti bivšemu režimu in zahtevajo

odločen korak na desno. Tu bo novi režim moral prestati prvo politično preskušnjo, ki bo morda usodna za njegovo bodočnost: odločiti se bo moral, kako daleč lahko ugodi zahtevam bolivijske bogatije. To ne bo lahka stvar.

Med Torresovimi odloki se nahajajo dobri in slabi. Ako bo polkovnik Banzer prekljeval vse, kar bodo od njega zahtevali podjetniki in veleposessniki, bo prekljal tudi mnogo, kar je dobrega. S tem bo odbil od sebe v prvi vrsti revne kmete in jih pognal znova na levo.

To bi pomnilo začetek konca sedanjega režima. V vsakem diktatorskem režimu — in sedanj je take vrste — se kmalu pokažejo razpoke in trenja, kajti v nobenem političnem sistemu se ne dajo vsi interesi spraviti pod en klobo. Razpoke bodo izkoriščale levičarske struje, česar jih ni treba več učiti.

Ne manjka mu toliko dobrih nasvetov, manjka mu denarja, ki ga krvavo potrebuje, da vsaj zakrpa glavne luknje v državnem proračunu. Tu pa de težka naloga na našo diplomacijo. Ako bo gledala samo na ameriške gospodarske interese, bo s svojo umetnostjo kmalu pri koncu. V lastnem in skupnem interesu z Bolivijo bi morala svetovati bolivijski vladi tudi stvari, ki ne nudijo naši deželi direktnih koristi. Do take miselnosti se naši diplomatje težko prikopljejo.

Važno nalogo imajo tudi naši vojaški krogi. Imajo dobre zveze z bolivijskimi in jim — vzporedno z našo diplomacijo — lahko svetujejo marsikaj, kar je bolj v korist socialnemu položaju bolivijske revščine kot pa interesom bolivijske bogatije. Take nasvete so naši vojaki že večkrat dobili, pa ne zmeraj vpoštevali. Morda bodo sedanjo bolivijsko revolucijo in njene posledice pozabili, da popravijo, kar so do sedaj zamudili.

Iz Clevelanda in okolice

Urad zaprt — Od petka ob 1. popoldne pa do torka ob 8.30 zjutraj bo urad AD zaprt za stranke. Kdor bi imel kako novico ali sporočilo za objavo v listu, naj jo napiše na list papirja, se podpiše in navede svoj naslov ter vrže nato v pošto rezo poleg vrat v urad na 6117 St. Clair Avenue.

Malo jih je zapustilo katoliške šole

Pregled vpisov v javne in katoliške osnovne in višje šole je pokazal, da za enkrat še ni večje število staršev vzelo svojih otrok iz katoliških šol zaradi tuvedbe \$100 šolnine letno tudi v osnovnih šolah.

Bartunek ostane

Načelnik okrajnega odbora demokratske stranke J. Bartunek je dejal včeraj, da bo ostal na svojem mestu kljub zavrnitvi njegovega predloga za podporo J. Carneyju v širšem izvršnem odboru pretekli ponedeljek. Večina je odločila za A. Garofolija in J. Bartunek je dejal, da se bo večini podretil in delal s polno močjo za izvolitev A. Garofolija za župana Clevelanda.

Odhaja v Slovenijo — V ponedeljek, 6. septembra, odpotuje za stalno v Slovenijo ga. Mary Mavko prej Razborsek iz Madisona, Ohio. Kdor bi se zelel od nje posloviti, naj kliče tel. EN 1-6094 ali pa se ustavi na 1048 E. 76 St. pri Zigmundu.

Na obisk — Na obisk je prišel iz Maribora l. Zigmundu na E. 76 St. njegov nečak Ivan Juvančič. Dobrodosel!

Libanon bo kupil sovjetsko orožje

BEIRUT, Lib. — Odkar je postala leta 1946 francoska kolonija Libanon neodvisna republika, je vedno nabavljala svoje orožje na zahodu, pretežno v Franciji, Veliki Britaniji in ZDA. Zdaj se je odločila kupiti nekaj orožja tudi v Sovjetski zvezi, prvič, odkar obstoja.

Namestnik vojnega ministra dr. E. Saba je izjavil časnika, da je dobil tekom svojega obiska v pogledu nakupa orožja v Sovjetski zvezi ugodno ponudbo.

Libanon bo po sklepu parlamenta izdal za novo orožje tekom prihodnjih 5 let 52.7 milijonov dolarjev.

Francija odpovedala nove atomske preskuse

PARIZ, Fr. — Vlada je odpovedala nadaljevanje atomskih preskusov na otočju Mururoa v južnem Pacifiku za letos, ker so zadnji poskusi bili tako uspešni, da novi niso neobhodno potrebni.

Nekaj vpliva na odločitev so imeli nemara tudi protesti Japonske, Avstralije, Nove Zelandije in Peruja, ki je naravnost grozil s prekinitvijo diplomatskih odnosov, če bo Francija preskuse nadaljevala.

Peiping pomagal žrtvam tajfuna v Hong Kongu

HONG KONG. — Dne 17. avgusta je Hong Kong postal žrtev hudega tajfuna Rosa, ki je zadel ravno najrevnejši del mesta. Mestna uprava je žrtvam razdelila preko Rdečega križa svoj prispevek, ki je bil pa kaj skromen. Ni dosegal niti pol milijona dolarjev. Kitajski Rdeči križ je poslal iz Peipinga kar \$1.3 milijona, kar je vse mestno časopisje na široko objavilo. Mestni

Urad za mere in uteži

WASHINGTON, D.C. — Zvezni urad za mere in uteži je bil ustanovljen 1. 1875.

upravi ni kazalo drugega, kot da je odobrila še nov prispevek, katerega znesek pa ni bil objavljen.

To je prvi slučaj, da je rdeča Kitajska širokogrudno priskočila na pomoč revnim slojem v Hon Kongu.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 63

No. 168 Thurs., Sept. 2, 1971

Sporazum o Berlinu še ni končan

Ta teden so se veselili vsi zavezniški diplomatje, morda celo sovjetski. Zvalilo se je z njihovih pleč breme koša vprašanj, ki se tičejo osebnega in blagovnega prometa v glavnem med Zahodnim Berlinom in obema Nemčijama. Svoje dni so upali, da bo vse to veljalo tudi za Vzhodni Berlin, ki je pod komunistično oblastjo, pa sovjetska in vzhodnonemška vlada nista bili tako širokogrudni, da bi dovolili svojim podložnikom to, na kar sta pristali glede Zahodnega Berlina. Veselila se je tudi mednarodna politična javnost, ker je mislila, da je sedaj glavna ovira za boljše odnose med zahodno in vzhodno Evropo odpadla in da Berlin ne more več postati povod ali morda celo razlog za novo nevarno mednarodno krizo.

Tako daleč še nismo, to je treba pribiti resnici in stvarnosti na ljubo.

Že sama zgodovina berlinskega sporazuma je najboljši dokaz za to. Povod za sedanja pogajanja je bilo politično stanje v Bonnu. Takratni novi nemški kancler Willy Brandt je po velikem trudu skoval s Kreamljem dogovor o nenapadanju med Nemčijo in Sovjetijo. Pogodba je važna, ker je ustvarila pogoje za mirno sožitje med Zahodno Nemčijo in Sovjetsko zvezo, akoravno definitivne mirovne pogodbe še ni. Ko je pogodba prišla pred nemški parlament, je opozicija (krščanska demokracija) dvignila tak hrap, da je obstojala resna nevarnost politične krize v Bonnu. Da kaj takega prepreči, je kancler Brandt izjavil, da pogodbe ne bo predložil v odobritev, dokler ne doseže, da bo Zahodni Berlin dobil boljše in zanesljivejše zveze z ostalo Nemčijo, posebno z njenim zahodnim delom.

To je sprožilo nova pogajanja o Berlinu med 4 zavezniškimi silami, Ameriko, Sovjetsko zvezo, Anglijo in Francijo. Prvič je bila na pogajanjih resno Moskva zainteresirana, kajti tudi njej je bilo in je na tem, da čim prej začne veljati pogodba Bonn-Kremelj. Šele pogodba Bonn-Kremelj daje namreč Sovjetom priliko in možnost, da ustvarijo svoje politične cilje v Srednji Evropi, kar naj bi Kremlju zavarovalo hrbet v njegovem sporu s Kitajsko. Tako je pogodba o Berlinu postala važen pogoj za premik sovjetske politike v Srednji Evropi.

Pogajanja o Berlinu so se kaj kmalu začela, pa se zelo počasi nadaljevala. V Moskvi so bili včasih za pogajanja, včasih pa so jih odlagali. Razlog za tako nihanje se je zmeraj ravnal po sovjetski presoji trenutnega stanja v mednarodni politiki.

Tik pred zadnjim kongresom Sovjetske Komunistične partije so se pokazali znaki, da so v Kremlju res zainteresirani na hitrem postopku. Sam Brežnev je to v svojem uvodnem govoru na Kongresu precej jasno nakazal. In res se je kolo pogajanj začelo od takrat naprej hitreje vrteti, pa so se razgovori vendarle raztegnili na nekaj mesecev. Pogajanja niso torej potekala hitro, akoravno so bili vsi načeti problemi že preje 1000-krat preleteti.

Opozoriti moramo dalje na to, da so diplomatje sestavili v Berlinu šele besedilo pogodbe, ki je šlo vsem 4 vladam v pretres in odobritev. Vprašanje je, ali bodo vse 4 države res tako besedilo odobrile. Kdor je imel posla s Sovjeti, ve, kakšni pokolovci so pri sestavljanju končnih besedil. Ni treba pričakovati, da bodo vse 4 države že jutri odobrile predlagane tekste. Sovjetom padejo lahko vse mogoče muhe v glavo. Ko bodo sovjetski politiki zadovoljni z besedilom, stvar še ne bo opravljena.

Sovjetom se res ni treba bati, da bi potem imeli še sitnosti z ratifikacijo v svojem "parlamentu", pač pa se mora na to pripraviti nemški kancler Brandt. Nemška opozicija se namreč ne bo dala tako lahko zadovoljiti, kot bi človek mislil. Njej sedanji odnosi do Kremlja sploh ne gredo v račun, bi sedanjo pogodbo z Moskvo najraje podrla. Ako bi pri tem še dosegla odstop socialistične vlade, tem bolje. Odstopu vlade bi najbrže sledile nove volitve, to pa je tisto, kar si krščanska demokracija najbolj želi.

Krščanska demokracija ima v Bonnu še drugo pot: lahko sedanjo pogodbo glede Berlina odobri, zato se pa spravi v boj proti ratifikaciji glavne pogodbe med Nemčijo in Sovjetsko zvezo. Kancler Brandt se tej nevarnosti lahko začasno ogne s tem, da pogodbe ne predloži v ratifikacijo. Tedaj lahko vztrajajo Sovjeti in poderejo tudi pogodbo glede Berlina.

Pri tem je treba še vpoštevati, da je nemška krščanska demokracija trenutno brez vodstva. Sedanji načelnik stranke Dr. Kiesinger je že napovedal, da ne bo več kandidiral za vodnika in stranka bo morala iskati novo politično glavo med ne ravno malim številom oblasteljskih krščanskih demokratov. Tudi to lahko zavleče ratifikacijo pogodbe med Nemčijo in Sovjetsko zvezo, nakar se bo Sovjetija maščevala s tem, da pogodbe glede Berlina ne bo hotela izjaviti, akoravno bo pogodba pravno že obstojala.

Upajmo, da se nobena teh čeri ne bo pokazala na politični površini, toda upanja ne moremo utemeljiti z nobenim prerokovanjem. Kdo ve, kje se lahko pojavi še ta ali ona ovira, ki jo bo rodila evropska ali mednarodna politika s to ali ono nepričakovano krizo. Če kje in kdaj, bo taki krizi posebno rada botrovala Kitajska, ki sploh smatra evropsko politiko do Sovjetske zveze kot politiko, ki je naperjena proti njenim interesom. Poslužila se bo vseh mogočih načinov v zakulisnem intrigriranju, da izvleče vse, kar bi Sovjetski zvezi koristilo. Tudi na to ne smemo pozabiti.

I. A.

Milwaški zapiski

MILWAUKEE, Wis. — Po več jete, dajete čast Bogu. Tudi, ko kakor enem letu me je pot zanesla v Cleveland. Mislim sem si, nekaj časa imam, pa bom stopil še tja k Ameriški Domovini in obiskal mojega starega znanca Vinka Lipovca. Vstopim v pisarno in pri okencu vprašam, če lahko vidim za nekaj minut .g. Lipovca. Pa mi je rekla ga. Debevec, ki skrbi za to, da gospoda, ki je zelo zaposlen, preveč ne motijo: Le čisto kratko! Malo sem se mugal. Ni me namreč spoznala, kdo da sem. Ko sva se z Vinkom pozdravila, je tista minuta bila takoj pozabljena. Ko pridejo prijatelji, Vinko ne gleda na uro.

Vendar sem pri svojem obisku prišel do zelo velikega spoznanja, ki bi ga rad delil v svojimi bralci. Ameriška Domovina izhaja vsak dan. Človek bi si mislil, to mora biti sodelavec, da kar mrgoli. Ni jih. Večina dela leži na Vinku in njegovi ženi Mari. Sedaj razumem, zakaj so mi odmerili le kratak čas za pogovor. Teh nekaj idealnih ljudi drži pokoncu slovenski časopis. Delajo in garajo noč in dan, da imamo mi nekaj domačega v svojih rokah. Mene je bilo skoraj sram, ko sem videl, kakšne zahteve postavljamo včasih na naše ljudi in kaj vse od njih pričakujemo, pri tem pa niti ne mignemo s prstom, da bi časopis podprli ali pa vsaj potrpežli, če ni vse tako, kot bi takoj radi. Mene se zdi, da je dvanajsta ura, da se zavedamo, da neka zgodovina za svoj tisk in če že ne drugega, vsaj ne kritiziramo ljudi, ki se tako nesebično žrtvujejo dan za dnem, da ohranjajo našo besedo in našo kulturo in nam posredujejo svetovne dogodke na najbolj razumljiv način.

Prišel sem do sklepa, da bo prav, če se zopet vsedem k pisalnemu stroju in nadrobim nekaj novic iz našega kraja in tako pomagam olajšati delo, ki leži na ramah le nekaterih ljudi. Tudi pri nas se vedno kaj zgodi in vsakdo rad bere, če je kaj novega. Večkrat me je že kdo vprašal, kdaj bom zopet povedal kaj zanimivega. Če bo vedno kaj zanimivega, ne vem, novice pa le bodo.

SPORTNI DAN. — Letos so Triglavčani na četrto nedeljo v avgustu praznovali svoj športni dan. To je sedaj že ustaljena navada. Svoj dan začenjajo s sv. mašo, ki jo je daroval župnik fare sv. Janeza p. Klavdij Okorn. Navadno ima primeren nagovor. Tako tudi letos. Predvsem je bila njegova vodilna misel, kako nas mora pri vseh stvareh voditi zavest, da je Bog naša pomoč in da smo le v njem močni. Tako radi to pozabljamo. Ko se nam dobro godi, navadno sebi pripisemo vse, kar smo dosegli, na Boga pa pozabimo. Primerjajmo naše življenje z Izraelci. Kako jih je izpeljal iz egiptovske sužnosti? Biti so morali pripravljene. Pa je prišel čas odhoda in so morali iti napot. Takrat niso mislili, da jih je Bog rešil. Mislili so le, da so ušli Egiptu. Ko so šli skozi Rdečo morje, so zopet mislili le, kako so jo umaknili srečno pred egiptovsko vojsko, ni bilo misli na božjo pomoč. Ko so potrebovali vodo in hrano v puščavi in jim je Bog poslal mano in vodo iz skale, so prav malo mislili na božjo pomoč, ampak le na to, da so se nasitili in odžejali. In danes, ali ni podobno? Ne pozabimo, kar pravi sv. Pavel: Ali jeste ali pi-

jete, dajete čast Bogu. Tudi, ko igrate in si želite zmage, pomislite, da z igro tudi dajete čast Bogu. Po tej meri je vseeno, ali dobite ali pa izgubite. Bog je pa le hvaljen!

Naši fantje in dekleta so se pomerili z moštvom iz Chicaga in zmagali. Treba je poudariti, da čičaško moštvo ni poslalo svojih pravih zastopnikov in so bili izbrani za moštvo izmed tistih, ki so prišli bolj iz radovednosti, kakor pa zato, da bi igrali. Jim moramo priznati, da so imeli dovolj korajže, da so se pomerili v odbojki z milwaškim moštvom, ki se je vezbalo za to.

Kakšni so bili podrobni rezultati, pa ne vem. Me je prej zmanjkalo. Bo verjetno že kdo poročal. Če ne, bomo pa drugič več povedali o tem. Saj, če ne povem čisto tako, kakor se je zgodilo, mi takoj stopijo na prste. Dobro, da sem daleč stran, da me ne morejo takoj doseči. Drugače bi verjetno včasih hodil raztrgan okrog.

KARTICA. — Vsak človek rad dobi pošto. Tudi jaz. Ta je bila pa še posebno dobrodošla, ker je prišla od dobrega znanca. Sem skušal uganiti od daleč, le kdo bi bil. Pa sem zgrešil. Kartica je bila napisana v Clevelandu. Oddal jo je znani potovalec po svetu gospod Vinko Zaletel, župnik v Vogrčah na Koroškem. Bil je pri posvetitvi marijanske kapele v Washingtonu in se potem odločil, da si nekoliko ogleda našo preljubo Ameriko. Na kartici pravi: Odhajam v San Francisco. Kmalu se vrnem. Oglasil se bom tudi pri tebi. Mudil se bom v Milwaukeeju nekako okoli sredine meseca septembra. Če bo prilika za kakšno predavanje, bom prav rad postregel. Imam prav lepe slike s Koroške. Torej, da boste vedeli, gospod Vinko Zaletel bo tu. Vam bomo še sporočili, če bo prilika za kakšno predavanje. Mene samega skioptične slike zelo zanimajo in Koroška je zelo lepa. In kdo jo boljše pozna kot Vinko Zaletel?

ROMANJE NA SV. GORO. — Zopet je tisti čas, ko slovenske fare iz Milwaukeeja in Sheboygana romajo na Holy Hill. To se vrši vsako leto na Delavski dan. Tudi letos. Spored pooblastnosti je vedno kakor vsako leto. Imel sem priložnost dobiti v roko poročilo fare sv. Janeza in tam pravijo, da bo ob enajstih dopoldne sv. maša, pridga, petelitanje Matere božje z blagoslovom, popoldne ob pol dveh pa križev pot v spodnji cerkvi. S tem bo pobožnost romanja zaključena. Vozil bo poseben avtobus. Važna tja in nazaj stane dva dolarja. Avtobus bo pobiral ljudi tako kakor ob nedeljah za deveto sv. mašo in potem bo odpeljal izpred cerkve fare sv. Janeza. Odpeljal bo na Sv. Goro okrog devetih dopoldne.

Težava teh romanj je v tem, da je vedno manj Slovencev in tako tudi vedno manj romarjev. Prav tako so tudi zgubljeni prvotni pomen romanja: delati pokoro. Sedaj je vse na koleših in vse gre le na piknike in ne na romanja. To je zastarela beseda za mnoge ljudi. A romanja kot pokora so še vedno potrebna. Verjetno bo treba najti drugo besedo kakor na primer: obisk k Materi božji, pot božjega ljudstva k Mariji, osebne doprinos naših prošnji Mariji na Karmelski gori in podobno.

K.

Jubilej slovenskega misijonarja pri Sv. Vidu

CLEVELAND, O. — Letos je 40 let, odkar je postal rev. dr. Jerko Gržinič duhovnik. V spomin na ta veliki dogodek v svojem življenju bo opravil v nedeljo, 12. sept. t.l., ob pol 11. uri dopoldne pri Sv. Vidu zahvalno sv. daritev. Med njo bo govoril njegov sobrat rev. dr. Alojzij Tomc. Pri maši bo pel vidovski cerkveni pevski zbor; med pesmimi bo tudi ena, katero je jubilarant zložil nalašč za to priložnost. Po maši bo v šolski dvorani zajtrk, na katerega so lepo povabljeni vsi župljani kakor tudi vsi številni jubilarantovi prijatelji in znanci od vsepovsod.

Rev. dr. Jerko Gržinič se je rodil pred 64 leti v Klani, kraju, ki leži 17 km severno od Reke odnosno kakih 10 km od slovenske meje pri Ilirski Bistrici. Šolal se je po raznih salezijanskih zavodih najprej na Slovenskem, pozneje pa še na Poljskem, kjer je v Krakovu opravil

maturo. Bogoslovne študije je opravil na osrednjem salezijanskem zavodu v Turinu v Italiji. Od 1. 1946-1966, tj. po drugi svetovni vojni, je poučeval matematiko in fiziko in glasbo na vrsti srednješolskih zavodov v novi Jugoslaviji. L. 1966 pa je odšel v misijone v Ekvador k škofu Radi, svojemu kolegu iz časov bogoslovnega študija. Ker pa ekvadorski kordilierski zrak škoduje njegovemu zdravju, ga je škof poslal v ZDA. Trenutno se mudi na misijonski akciji v državi Texas. Sredi prihodnjega tedna se bo vrnil k Sv. Vidu in tu, kot rečeno, v nedeljo, 12. septembra, ob 10:30 dop. opravil zahvalno sv. mašo ob 40. obletnici, odkar je bil posvečen v mašnika. Številni znanci in prijatelji ne samo od Sv. Vida, marveč tudi od drugod v Clevelandu in njegovi okolici se bodo gotovo v velikem številu udeležili te pomembne obletnice v življenju rev. dr. Jerka Gržiniča, prišli najprej k sv. maši, nato pa še k pogostitvi v šolsko dvorano pri Sv. Vidu.

J. S.

Rušenje temeljev slovenske vernosti in narodnosti na Koroškem

Resna beseda k novi knjigi W. Mucherja

Vse kulturno človeštvo se je v zadnjih časih zgražalo nad bolj ali manj legaliziranimi umori političnih nasprotnikov, nad množičnimi pokoli, nad mnogovrstnim nasiljem. Med slična uničevalna početja moramo prišteti tudi naklepe in dejanja, ki so načrtno naperjena v sprožitve smrtne duše nekakega naroda ali narodne manjšine.

Fizična likvidacija pošameznika ali večjega števila pripadnikov neke skupnosti velja povsod za zločin, ki kliče v nebo za maščevanje, a nič manjša ni hudobija početja, ki hoče namerno ubiti dušo naroda, ki mu mori zavest, hromi življenjske sile in ga navaja k odpadu in razkroju.

Ubijati dušo neke narodne manjšine se pravi: blatiti tiste, ki jih manjšina časti kot očete svojega postanka in stvaritelje svoje kulture, zanikati ji, da bi kdaj imela svoje ozemlje in sploh doživljala svojo zgodovino, trditi, da so njeni veliki možje in porazi, njeno življenje kot samonikla narodna skupnost samo utvara, laž in prevara. Saj ljudje, pa tudi številna narodna manjšina, ki nima ne početka in ne lastne zemlje in ne lastne usode, ki se celo sramuje svojega porekla in se prištevava med pripadnike tuje narodnosti, je samo pojem, a ne stvarnost, zato pa naj se tudi samo njeno ime izbriše z obličja zemlje.

Wilhelm Mucher, župnik pri Gospe Sveti na Koroškem, znan po svojih napadih na sveta brata Cirila in Metoda, je te dni razposlal vsem koroškim župniškim uradom drugi del svoje knjige "Die Sprache des Religionsunterrichtes in Suedkaernten, Cyrill und Method z dodatkom "Der Herzogbauer und sein Halsschlag" V priloženem pismu pojasnjuje, da hoče v "službi resnice in domovine" ponovno spregovoriti, ker se moralno odgovorni upirajo zavzeti jasno stališče v obrambi zgodovinske resnice.

Knjiga naj bi bila odgovor na članek pokojnega dr. Maksa Miklavčiča "O svetništvu slovenskih apostolov Cirila in Metoda", ki je izšel v reviji "Nova pot" marca 1969, in ki ga je ponatisnil "Naš tednik" na Koroškem.

V prvem delu knjige sta razpravi o Panonski nadškofiji ter o koroških vojvodah. Predvsem govori o ustanovitvi Panonske nadškofije, o "veleizdajalcu" in "obrekovalcu" knezu Kocljju ter o načrtu, kako ustvariti "slovenski blok" v nasprotju z nemško

državo. Nato razpravlja o Koroštanu (Karantanien), o umeščanju koroških vojvod, o koseh in kozakih, o vojvodskem stolu na Gosposvetskem polju in o slovenskem apostolu sv. Modestu. Razpravo konča z zahtevu, naj se že konča s "pravilicami" o sv. Modestu, ki naj bi bil prvi slovenski škof, o knežjem prestolu, o slovenskem ustoličevanju koroških vojvod, saj je vse to ena sama prevara in potvorba, zgolj varanje lastnega ljudstva!

V drugem delu knjige ponavlja prejšnje trditve: Koroška je bila vedno nemška zemlja, z nemškim prebivalstvom in rahlo slovensko manjšino; sv. Modest ni bil noben "slovenski apostol", pač pa le "koroški", to je nemški apostol; brata Ciril in Metod, najbrž slovenskega porekla, sta bila preje nacionalistična kot verska propagatorja: voljno orodje v rokah verolomnega panonskega kneza Koclja, sta nameravala ustanoviti samostojno slovensko cerkveno pokrajino in tako utrditi "slovenski blok", to zvezo slovenskih držav, kar dokazuje pismo papeža Hadrijana II. (869), naslovljeno na tri slovenske kneze: na Rastislava, nični namen ni bilo pokristjanjevanje Slovanov, saj so bili že pokristjanjeni po zaslugi Ogleja in Salzburga, pač pa odtrgati Panonijo, in z njo Karantanijo, od frankovske, tj. nemške države. Spričo tega so Metoda res zaprli, nikakor pa niso z njim grdo postopali. Pismo papeža Janeza VIII., ki govori o "zverinskem trpinčenju svetniškega Metoda", vsebuje laži, ki jih je Kocelj natvezil papežu. Zato so bila brezpredmetna in decela odvečna opravčila na kongresih v Salzburgu l. 1963 in l. 1970, in prav tako zadostila proslava lani v Ellwangenu. Nemški škof Vihing ni bil nikak heretik, v nasprotju z nadškofom Metodom, ki ni priznaval nauka o "Filioque"; tudi ni potvoril papeževega pisma, kot trdi dr. Grivec. Zadeva svetništva bratov Cirila in Metoda ni še rešena, četudi je papež Leon XIII. uradno uvedel njuno češčenje v zapadno Cerkev; nikakor nista bila proglašena za svetnika po rednem kanonskem procesu, nujno češčenje pe bilo prevzeto od Vzhoda, zato pa tako češčenje ni nikak dokaz o njuni resnični svetosti.

Prepričani smo, da na slična izvajanja primerno odgovorijo slovenski zgodovinarji in še zlasti kdo v imenu pravkar umrlega dr. Maksa Miklavčiča. Saj tako drzne trditve in tako enostransko prikazana zgodovina

vsebujejo težko zalitev za ves slovenski narod. Slovenci smatramo Koroško, in to na osnovi izpričanih dokazov, za zibelko slovenstva, ustoličevanje koroških vojvod pa kot izreden primed slovenske demokratičnosti. Napad na sveta brata ni samo rana, zadana slovenski vernosti, pač pa tudi groba zalitev vseh slovenskih narodov, ki ju smatrajo za svetostne blagovestnike, ki sta jim prinesla evangelijsko resnico, slovansko pismenost in književnost in tako postavila trden temelj kulturnega razvoja.

Kaj hoče doseči W. Mucher s to knjigo Morda poglobite verske zavesti? Večji duhovni blagor? Iz knjige prav nič ne izhaja, da bi hotel pisatelj razčistiti problem o resničnem delovanju sv. Modesta med Slovenci in o dejanskem svetništvu bratov Cirila in Metoda, niti ne da bi se prizadeval za pozitivite vere in zvestobe očentim izročilom. Neizpodbitno dejstvo pa je, da je knjiga tako napisana, da širi zbeganost in malodušnost med koroške Slovence in da vpliva uničevalno na njihovo vernost.

Le kaj je torej nameraval? Sam trdi, da je hotel s to knjigo: 1. uveljaviti resničnost zgodovinskih dejstev, pa naj bo resnica še tako bridka; 2. zagovarjati in zaščititi "svobodo in samoodločbo vseh Korošcev", ki naj popolnoma svobodno izražajo svojo voljo pri plebiscitih, volitvah, ljudskih stetihih, ugotovitvah števila pripadnikov narodnih manjšin, in še zlasti svobodo staršev, ko odločajo, kakšno šolo naj posejajo njihovi otroci in v kakšnem jeziku naj se vrši verski pouk; 3. uveljaviti načelo o spoštovanju nasprotnih mnenj in stališč. Gre za temeljna načela, brez katerih ni možna združena in zares svobodna zapadna Evropa (str. 154-155).

Našteta načela so lepa in sveta. Sprejemamo jih v celoti. Tu pa ni problem načel, temveč načina, kako W. Mucher ta načela uresničuje.

Trdi, da se bori za zmago resnice, čiste zgodovinske resnice, in da hoče biti tej resnici neomajno zvest.

Rekli smo že, da se v celoti strinjamo z načelom o zvestobi dognani resnici, zanikamo pa, da bi bila Mucherjeva "resnica" pristna zgodovinska resnica. Priznata zgodovinarji, med njimi dr. Franc Grivec, na tem področju veščaj svetovnega ugleda, so po temeljitih raziskovanjih zgodovinskih virov dognali popolnoma drugačno resnico, tako da je mogel pokojni dr. Maks Miklavčič očitati Mucherju, ali da ne pozna zgodovine ali pa da ponareja zgodovinska dejstva. Sicer pa naj o tem spregovorijo strokovnjaki!

Dr. Rudolf Klinec (Kat. Glas)

Z Bogom se je mogoče pogovarjati povsod:

za strojem, ob loncih, ob plugu... na tramvaju, v letalu, na dvigalu... v gozdu, na cesti, na morju... med ljudmi, v samoti, ob TV-sprejemniku... v cerkvi, doma, v klubu... RES, Z BOGOM SE JE MOGOČE POGOVARJATI POVSOD.

ZA SMEH

Za nedeljsko delo mu ni

Zupnik: "No, Jakec, ali boš tudi ti postal duhovnik, ko boš velik?"

Jakec: "Ne, jaz ne maram za nedeljsko delo, vi pa imate ravno od nedeljah največ opravil."

Ni dvoma

Pacient: "Mar v resnici mislite, da me boste ozdravili?" Zdravnik: "Brez dvoma. Vaš slučaj je baš moja specialiteta. Nekega bolnika, ki je imel enako bolezen kot vi, sem namreč ozdravil celih 20 let."

KAREL MAUSER:

VELIKA RIDA

Mojce med grabljicami ni bilo. Je čakala vsak dan na babico. Račnik je silil Marjeto, naj ostane doma in gleda, da bo vse prav, pa ga je Marjeta pošeno napasla.

"Barbara bo ostala, ki je za vse pripravna. Sem prenerodna za take stvari. Barbari bo pa še prav prišlo."

Tako tudi Barbare ni bilo med grabljicami. Je bil Nantej vsaj brez skrbi.

Vendar Mojca do konca seče ni počakala. V terek na večer je bilo, ko so kosci in grabljice ravno delali ograbke. Je potlej za drug dan tako pripravno. Razmečeš ograbke in je kar brž suho. Če je pa seno v kopicah, je pa dela kar preveč. Vreme je stanovito in se ni treba bati dežja.

Na sredo dela je padla Barbara. Nantej se je tako ustrašil, da je kar zviška zarinil vile v tla: "Kaj je, Barbara?"

"Nič, Nantej. Babico sem že pripeljala. Moram koj nazaj." — Prvič, da ga je poklicala tako.

Nantej je strmel za njo, kako je tekla med ograbkoma nazaj na pot.

"Hm," je rekel stari Račnik, "prav je, če stopiš domov. Včasih je tako, da je ženski laže, če ve, da je mož blizu."

Pa je res Nantej že tekal. Račnik je gledal za njim in sam ni vedel, kdaj so se mu roke sklenile vrh grabelj. Kakor da bi molil. Potlej se je zasukal proti Marjeti:

"Ti!" je rekel mirno. "Doma boš nemara le lahko kaj pomogla. Se ti ne zdi?"

Samo prikimala je in odšla. Stara Kopačka je dregnila osedo: "Si jo videla? Tak roba se kaže, oči ima pa mokre. Kdo bi žinjal?"

Potlej so se vsi zagnali za stari Račnikom, ki je tako hitel, da so ga komaj mlajši dohiteli.

Zavekalo je pri Račniku še pred polnočjo. Mojca se je neznanosno mučila. Nantej je sedel lavtral po izbi, stari trdo sedel za mizo in gledal v vrata, kdaj se bodo odprla. Marjete ni bilo v hišo, Barbara pa je bila kar naprej v naizbi ob babici in Mojci. Včasih je za hip butnilo Mojčino ječanje ob izbina vrata. Tedaj sta se zgrabila oba: Nantej in stari.

Neznansko počasi se je zagnalo nihalo pri stari uri. Kazalci se kar niso hoteli premakniti.

Blizu polnoči je bilo, ko je Barbara blede odprla vrata. Račnik in Nantej sta v strahu zasrepela v njo.

"Fant je in tak bajs, da bi Mojco skoraj končal," je rekla. Skoz vrata je bilo že slišati visok vek novorojenega.

Nantej je skočil proti vratom, pa mu je Barbara zagradila pot. "Jutri, Nantej, Mojca je preveč trudna. Nocoj bom jaz pri njej."

"Prav, Barbara, boglonaj," je rekel tiho. — Barbara je zaprla vrata.

Tedaj je Račnik na glas rekel: "Hvala Bogu in Višarski Materi božji."

Potlej je natočil kozarček sebi in Nanteju.

Tako so pri Račniku zazibali. Strina je bila kar naprej v naizbi in se Mojce ni mogla nagledati. Bila je videti resen hudo zmučena in blede, toda na obrazu ji je ležala tako velika sreča, da so strini prišle solze v oči, ko se je spomnila svoje mladosti, ki je tako tiho šla mimo nje.

Otrok je mirno ležal v košku, drobne pesti stisnjene. Marjeta je dolgo strmelala v črnej obrazek. To je torej mladi Račnik, ki bo nekoč za Nantejem kor-

čil po Račnikovi zemlji, oral in sejal in nadaljeval, kar že rodovi dolgo delajo.

Tudi stari Račnik je pristopal v naizbo. Saj mu je bilo nazarensko nerodno. Po prstih je hodil in, ko se je zagledal v Mojco, mu je bilo hudo za vsako nerodno misel, katero je kdaj počel na tihem proti dečli. Mojca se mu je nasmehnila. Stari je mendral, potlej se sklonil nad košek, prav počasi stegnil palec in nalahno naredil križek na otrokovo čelo.

"Bog in sveti križ božji naj bo z njim!"

Potlej se je obrnil nazaj k Mojci: "Vidiš, pa je mimo." "Je, atej," je rekla veselo.

Otrok v košku se je premaknil, stari se je zgrbil in se splašeno zagledal v Barbaro, ki je tisti hip stopila v naizbo.

"Saj že grem, Barbara, že grem," je mendral. "Sem jaz zbudil tega črviča?"

Barbara se je na glas zasmejala: "Lačen je," je rekla.

Ko je Račnik odšel, je Barbara tiho rekla:

"Bolj te ima rad kakor Nantej."

Mojca ni odgovorila. Z velikimi očmi je strmelala v okno, za katerim se je zibal lep poletni dan. Potlej je pritisnila k sebi otroka, ki ga ji je Barbara potisnila v naročje.

Do vpeljevanja Mojca ni stopila čez prag. Ko jo je gospod Anton vpeljal v cerkev in so bile molitve pri kraju, ji je prav tiho rekel:

"Mojca, veliko moli, da bo sreča z njim. Bom jaz tudi."

Agata je koj zvedela, da so pri Račniku kupovali. Takšna žalost jo je obšla, da ni bila za nobeno rabo. Tudi starega Smrečnika je spet udarilo. Potlej pa se je samo namrdnil in ni rekel besede.

Agata je prav nalašč nekaj barti šla mimo Račnika. Pa dolgo ni mogla spaziti Mojce. Sedela je na klopi ob košku.

Smrečnikova se je ustavila ob pritaki in pozdravila, kakor da ni bilo nikoli nič med njima ne med Nantejem in njo. Mojca je bila prijazna. Nekaj kakor globoka žalost zavoljo Agatine nesreče je bilo v njej. Agata je slonela na pritaki in s priprtimi očmi strmelala v košek.

"Fantek je kajne?" je barala. "Za Nanteja smo ga krstili," je rekla Mojca veselo. "Pa kaj sloniš na pritaki? Notri stopi."

Agata je ubogala in sedla na klop. Zdaj je videla otroka prav ob blizu. Ni spal. Z velikimi modrimi očmi je mežikal v drevje. Sonce ga je splelo.

"Kako je lep," je rekla plašno. "Vsak otrok je lep, Agata," je rekla Mojca preprosto.

Pa se ji je nenadoma zadrželo, da je že s to besedo užalila Agato. Hotela je popraviti. "Vesela bom, če boste kdaj tudi pri vas zibali."

Agata je gledala v tla in ni dvignila glave.

"Pri nas ne bomo." "Samo Bog ve," je rekla Mojca tiho.

"Ne bomo," je siknila Agata.

Vrgla je glavo kvišku in vstala: "Kupčeval je z lesom in z deklinami."

"Kdo?" je Mojca splašeno zastrmolela vanjo.

Agatina usta so se skremžila. Skoz stisnjene zobe je spljunila: "Foltej! Kdo drugi? Doktor mi je sam povedal, Vem."

Brez pozdrava je odšla. Ko je zginila za voglom, je Mojca obsedela na klopi z rokami v naročju. Bilo ji je tako čudno težko, da je šele čez čas zaslišala otroka, ki je vokal z visokim, prosečim glasom.

Stisnila ga je k sebi in odšla.

Ogromna novoodkrita norveška ležišča nafte zanimajo Evropsko gospodarsko skupnost

Norveška je na najboljši poti, da postane naftna velesila. Pred pol letom so na norveškem sektorju Severnega morja odkrili ležišče nafte, kasneje imenovano "Ekofisk", ki ga prištevajo med dvajset največjih na svetu. Pred mesecev kasneje so šest kilometrov zahodno od "Ekofiska" odkrili še drugo ležišče, ki ga prav tako uradno označujejo kot "gigantsko". Odkritje novih ležišč je po izjavah iskalcev "samo še vprašanje časa".

Novoodkrita ležišča so imenovani "Ekofisk West" in vsebujejo nafto precej boljše vrste (z večjo specifično težo in manj žvepla) kot "Ekofisk". Točen obseg novega ležišča še ni znan, a ameriška družba Phillips Petroleum je že potrdila, da ga je brez dvoma mogoče šteti za "gigantskega". Ta izraz ni proizvod poročevalskega ali reklamnega pretiravanja; z njim namreč v ameriški naftni terminologiji označujejo nahajališča, ki vsebujejo 1 — 5 milijard sodov nafte (en sod, v angleščini "barrel" ima okoli 150 litrov).

Nasprotno pa je za "Ekofisk" že točno znano, kakšnega kalibra "gigant" je: vsebuje okoli milijardo sodov ali okoli 150 milijonov ton nafte na leto. Ali je to veliko ali zelo veliko? Za primerjavo lahko povemo, da je Libija lani načrpal skupaj 140 milijonov ton, Irak 45 milijonov ton in Egipt 17 milijonov ton nafte. Zahodna Nemčija, ki je največji porabnik nafte v Evropi (z izjemo SZ), bi teh 150 milijonov ton nafte v "Ekofisku" porabila v 15 mesecih. Velika Britanija v 18. celotna Skandinavija v treh letih. Norveška sama pa šele v okoli 21 letih.

Seveda pa ležišča "Ekofisk" ni mogoče izčrpati v enem letu. Proizvodnja na novih vrtnah je v začetku nizka, višek doseže v srednjem obdobju in nato stagnira, dokler se ležišča čez približno 20 let ne splača več izkoriščati. Računajo, da bo "Ekofisk" čez pet let dajal okoli 15 milijonov ton nafte na leto, kar naj bi pokrilo 2,5 odstotka zahodnoevropskih potreb. To je sorazmerno malo, toda k temu je treba pristiže še giganta "Ekofisk West" in verjetna odkritja novih nahajališč v Severnem morju.

Povprečnim Norvežanom in tudi norveški vladi se je ob odkritju tega pričakovane bogastva zvrtele v glavi. Najprej je domače časopisje več mesecev pisarilo o bodočih "norveških naftnih šejkih" in o Norveški kot o "evropskem Kuvajtu". Zdaj se je začetno navdušenje malo poleglo in politiki so začeli mozgati, kaj naj bi z vso to nafto.

Norveška je bila na to vprašanje seveda nepripravljena in v Oslu so začeli že resno razmišljati. Prazen košek se je grel na soncu. Agata je bila tedaj že mimo Sedmenikove fače. Celo pot je vekala.

(Dalje prihodnjič)

ljati, da bi zaposlili strokovnjake za naftno tehnologijo in ekonomijo iz arabskih držav. Problem je enostavno prevelik. Nihče še ne more povedati, kaj ta ogromna nahajališča nafte pomenijo za norveško industrijo, energetiko, regionalno planiranje varstvo narave in — navsezadnje tudi — za življenjski standard prebivalstva. Toda vsi se zavedajo, da norveško družbo čaka hiter proces preobrazbe. Industrializacija dežele bo potekala pospešeno. Koliko delovne sile bo treba preusmeriti iz kmetijstva v nova industrijska podjetja? Kako bo izkoriščanje nafte v Severnem morju vplivalo na norveško ribarstvo? Kaj pomeni nafta za nordijsko gospodarsko sodelovanje?

Na Norveškem se razen tega zavedajo, da nafta ne bo imela širokih posledic samo na domače gospodarstvo, temveč tudi na obrambno in zunanjo politiko.

Prve posledice se že kažejo. Značilen je primer, kako se je v vodilnih organih EGS spreminilo stališče do Norveške, ki kandidira za priključitev k tej gospodarski skupnosti. Če ne bi bilo težav s švedsko politiko nevtralnosti, bi od vseh prosilk za vstop v EGS edinole Švedska okrepila Skupni evropski trg.

Ta država je industrijsko in trgovinsko močna, hkrati pa — v nasprotju z ostalimi prosilci — ne bi predstavljala nobenih ekonomskih težav za takojšnjo integracijo z EGS.

Toda iz Bruslja je zadnje čase slišati čisto drugo pesem. Šef naftnega oddelka energetske komisije EGS je pred kratkim izjavil, da je Norveška po naj-novejšem odkritju nafte — "Ekofiska West" — pridobila "edinstven položaj za pogajanja".

Preej vplivnih Norvežanov se v tisku sprašuje, ali novoodkrita ležišča nafte ne opravičujejo zahteve po izjemnih in prehodnih določbah v primeru norveške priključitve k EGS. Nekateri so šli celo dlje in trdijo, da članstvo v EGS Norveški sploh ni več potrebno!

Povezanost naftnih ležišč z norveško obrambo je tudi očitna. Kot je znano, Norveška edina od vseh članic NATO neposredno meji na Sovjetsko zvezo v Evropi. Razen tega ima Norveška dolgo obalo, ki je važna kot strateško krilo severnega Atlantika in kot sestavni del radarskega sistema NATO za obrambo proti sovjetskim raketam z atomskimi naboji. Norveški fjordi skrivajo tudi dobra oporišča za podmornice.

Znano je tudi, da je severno vojno ladjevje najmočnejše od vseh ostalih vojnih ladjevij Sovetske zveze (baltiškega, črnomoškega in pacifiškega).

To ladjevje ima na primer največje število podmornic: 98 običajnih podmornic in 67 podmornic oboježenih z atomskimi raketami.

Norveška naftna ležišča so sicer v Severnem morju med zahodno norveško obalo in Skot-

sko, toda pričakujejo, da bodo nafto ali zemeljski plin odkrili tudi precej severneje vzdolž norveške obale in morda celo na Svalbardu. Norvežane zato precej skrbijo redni manevri sovjetskih pomorskih sil na severnem Atlantiku. V zadnjih desetih letih so se ti manevri širili na vedno večje področje in pomorske operacije so zadnjikrat segale vse do črte Islandija — Farerski otoki. Norveški zunanjepolitični inštitut v eni svojih publikacij piše, da ti manevri sicer niso neposredno naperjeni na Norveško, vendar imajo kljub temu posledice za norveško obrambo in gospodarstvo.

Severno krilo NATO je bilo ob nedavnem srečanju obrambnih ministrov v Bruslju deležno velike pozornosti. Norveški obrambni minister Gunnar Hellesnes je moral odločneje kot njegovi predhodniki poudariti, da njegova država v mirnem stanju ne dovoli skladiščenja strateškega in taktičnega atomskega orožja na svojem ozemlju. Toda novoodkrita ležišča nafte so in bodo te in druge vojaške pridržke Norveške izpostavila povečanemu pritisku strategov v NATO. Ti se namreč boje, da bi sovjetske pomorske sile v kritičnem položaju utegnile odrezati naftna nahajališča od potrošnikov v Veliki Britaniji in celinski zahodni Evropi, hkrati pa izolirati Norveško od njenih zaveznikov.

D.

Jože Grdina:

Po stopinjah Gospodovih

(Nadaljevanje)

Vsled te stiske je mnogo Judov bežalo ven iz mesta, da bi dobili kak živež, pa so pri tem padli v roke Rimljanom, ki so te begunce in Jude, ki so jih ujeli v bojih, pribili na križ. Tako je bilo kateri dan križanih več sto Judov. Ko je Rimljanom zmanjkalo lesa za križe, so pribijali kar po dva na en križ. Tako se je utepalo tem, ki so pred Pilatom rjuli: Križaj ga! Zdaj so sami bili deležni te strašne smrti na križu. Mnogim so odsekali roke ter jih v takem stanju poslali nazaj v mesto. Kaj čuda, da se je na Cvetno nedeljo solzilo oko božjega Zveličarja pri pogledu na Jeruzalem, ko je v solzah rekel: "O, da bi bilo spoznalo tudi ti na ta svoj dan, kaj ti je v mir! Tako pa je skrito pred tvojimi očmi..."

Trdovratni odpor Judov je tako razkačil Rimljane, da so počelaj z narodom strahotne stvari. Ko je Tit videl, kako obupen je boj za Jeruzalem, je pozival Jude, naj mu izročijo mesto ter jim obetal milost, če se predajo. Zaman! Branitelja Jeruzalema Simon Ben Giora in Janez iz Gishale sta trdovratno odklonila vsako predajo. Ko je Tit videl, da vse nič ne izda, napove meizprosen boj.

Pred zidovje da postavi oblegalne stroje, velike, z železom okovane "ovne", s katerimi so potem rušili močno utrjeno obzidje. Ko so Rimljani z velikim

naporom porušili del zidu, so v svojo veliko jezo zagledali nov zid, ki so ga Judje med tem pozidali. Potem so poskušali s pokopavanjem zidu, nato plezanje na obzidje. Tu so jih Judje sprejeli s puščicami in kamenjem ter mnogo Rimljanov pobili, kar je pri Rimljanih povzročilo še hujšo jezo nad Judi.

Naravnost obupen je bil napad na močno utrjeni grad Antonijo, ki je bil zaeno sijajna kraljevska palača, v kateri je Poncij Pilat obsodil Jezusa v smrt na križu. Tu so Rimljani poskusili vse, da si osvojijo prelepo, močno utrjeno Antonijo. Več tednov so bili pod obzidjem Antonije, katero so vzeli meseca julija in sicer ponoči.

Rimljani so vdrli preko zidu, posekali straže, ki so spale, ter drli proti templju. V Antoniji so nekdanj Judje pred Pilatom vpili: "Njegova kri pridi na nas in nad naše otroke!" Tedaj se je strašno maščevalo, ko je kri nesrečnega naroda brizgala in tekla po tleh, po katerih je stopal od bičev razmesarjen in s trnjevo krono na glavi Jezus Kristus. Tako je bila maščevana po nedolžnem prelita kri Gospodova.

Prelepi grad s kraljevske palače je bil tedaj porušen po Rimljanih in je ostal v njih vse dotlej, dokler ni kupil razvalin spreobrnjeni Jud Alfonz Marija Ratisbonne. On je bil tisti, po katerega zaslugi so slučajno našli vse dele nekdanjega gradu Antonija in je bilo po poročilu rev. Vincenta dne 25. marca 1947 zaključeno.

Od tu so potem Rimljani drli proti templju ter si z mečem utirali pot do veličastne hiše božje, kjer so se odigrali strahotni prizori, kakor sem to že opisal. Za Antonijo in templjem je ostal še dobro utrjeni Sion, na katerega so Rimljani navalili in meseca septembra tudi tega zavzeli. Kakor drugod je tudi tukaj neusmiljeno sekal rimski meč; kri, ki je tekla po cesti, je ponekod pogasila ogenj. Tit je dovolil vojakom, da so ropali in nazadnje mesto popolnoma razdejali. Ostal je le Davidov stolp, trdnjava na zapadni strani Jeruzalema. Poveljnik rimske vojske Tit je določil, da naj ostane in tako še poznim rodovom priča, kako mogočne trdnjave je moral zavzeti, da je zavzel Jeruzalem. To trdnjavo, ki je blizu Jafski vrati, sem si ogledal na Cvetno nedeljo, ko sem šel k slavnostni procesiji iz Betfage v Jeruzalem. Davidov stolp, ena izmed trdnjav tedanjega Jeruzalema, še danes priča, kako silno je bil utrjen Jeruzalem.

Tit sam, ko je ogledoval orjaške stolpe v gornjem delu mesta, ki so jih Judje sredi boja prepustili sovražnikom, je vzkliznil: "Z božjo pomočjo smo se vojskovali. Bog sam je pogljal Jude iz teh trdnjav. Kaj pač morejo človeške roke, kaj stroji proti takim stolpom? Tudi judovski zgodovinar Jožef Flavaj pravi, da je Jude Bog izgnal od ondot.

(Dalje sledi)

Gus Hall obsodil Nixonovo pot na Kitajsko

NEW YORK, N.Y. — Glavni tajnik Komunistične partije ZDA Gus Hall je dejal, da je Nixonova pot na Kitajsko "samo poteza Nixona in velikega podjetništva za razdvojitve Sovjetske zveze in Ljudske republike Kitajske".

Gus Hall in KP ZDA je v sporu med Moskvo in Peipingom na strani Moskve. KP v ZDA ne pomeni veliko, število njenega članstva ne presega nekaj tisoč, posrečilo pa se je v zadnjih letih pridobiti vrsto uspešnih in delavnih aktivistov na univerzah in drugih visokih šolah.

(169)

Mož ženi

Le ostani pri svojem pranju, likanju, pomivanju in kuhanju. Ja ne maram, da bi moja žena delala!

Female Help Wanted

COOK

Cook to live in. Nice country home on East side. Own room, bath and TV. Excellent salary. Other help employed. 241-7817 —(169)

MALI OGLASI

V fari Marije Vnebovzete

Dvodružinska hiša, 5 sob spodaj, 3 zgoraj. Cena \$13,500

Richmond Heights

Zidana ranch hiša, 3 spalnice, lot 90 x 387 čev.

LAURICH REALTY

481-1313

(169)

Za barvanje hiš

zunaj in znotraj se s polnim zaupanjem obrnite na rojaka, ki vam po pobarval lepo, dobro n poceni. Za pojasnila kličite: 391-6582

(169)

Odrpto v soboto 1-4 pop.

Na 18214 Hiller Ave., pri E. 185 St. je naprtdaj 6-sobna dobra hiša.

GEORGE KNAUS Real Estate

819 E. 185 St.

telefon 481-9300

(169)

V najem

Oddamo 3 sobe zgoraj, furnez, porč in klet, samo Slovencem. \$40. Oglasite se po 6. uri na 1124 E. 77 St.

(170)

Hiša naprodaj

Colonial hiša v izvrstnem stanju, 3 spalnice, 1½ kopalnica, nove preproge, 2 ognjišče na drva, družinska soba, klet, razvedrila soba, lot 297 čev. globok; cvetlice in drevesa, pri E. 185 St. Kličite za sestanek danes. V nizkih 20h.

BOB ANDERSON REALTY

21801 Lake Shore Blvd.

(169)

Iščete stanovanje

Dve odrasli osebi iščeta stanovanje z 2. spalnicami v zgornji okolici E. 185 St. Kličite 531-1539 po 5. uri pop.

(171)

Soba v najem

Oddamo opremljeno sobo zaposlenemu moškemu v St. Clairski okolici. Kličite 361-5015.

(168)

V najem

pet modernih sob zgoraj vse v odličnem stanju; tudi šest sob spodaj in zgoraj, z privatnim obloženem basement z straniščem na 1038 Addison Rd. Kličite 481-5380 za appointment. samo odraslim.

(x)

V najem

Oddamo 5 sob zgoraj, na 1035 E. 147 St. Kličite 333-6742.

(172)

Sobe se odda

krasne štiri sobe se oddajo na Nottingham Rd; tudi tri sobe se oddajo na 1396 E. 53 St. Kličite zgodaj zjutraj ali zvečer.

481-4649

(170)

NAPRODAJ

2-družinska hiša, 6-6 sob, na 5909 Prosser Ave., tudi 4-sobna enodružinska zadaj na isti parceli. Povsod plinski furnez. Kličite 261-2492

(169)

FOR SALE

2 family home, 6-6 rooms, 5909 Prosser Ave., also 4 room single in rear of lot. All have gas furnaces. Call 261-2492.

(169)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV 15425 Waterloo Rd. 481-2237

Stanovanje oddajo

3-sobno stanovanje, na novo dekorirano, oddajo 2 starejšima ali eni osebi v bližini Sv. Vida. Kličite 431-2043

(169)

POSEBEN OKRAS — Douglas-Tyler je na prednjo steno poda na farmi pri Farmingtonu v Michiganu, naslikal obraz žene, kot ka že slika.

ALEXANDRE DUMAS:

Grof Monte Cristo

Barrois stopi k sekretarju, odpre dvojno dno predala in potegne iz njega zavitek papirja, prevezan s črnim trakom.

"Ali želite to, gospod?" vpraša Barrois.

"Da," odvrne Noirtier.

"In komu naj dam te papirje? gospodu Villefortu?"

"Ne."

"Gospici Valentini?"

"Ne."

"Gospodu Francu d'Epiny?"

"Da."

Franc vzame papirje iz Barroisovih rok, in ozri se na zavitek, čita:

"Po moji smrti naj se izroči ta zavitek mojemu prijatelju generalu Durandu, ki naj ga zapusti, ko umrje, svojemu sinu z izrecnim poveljem, naj ga ohrani, kakor da je v njem lista največje važnosti."

"Torej, gospod," vpraša Franc, "kaj želite, da storim s tem zavitkom?"

"Gotovo da ohranite papirje zapečatene kakor so," pravi kraljev prokurator.

"Ne, ne," odvrne Noirtier odločno.

"Morda želite, da gospod to prečita?" vpraša Valentina.

"Da," odvrne stari.

"Zdaj veste, gospod baron; moj ded želi, da te papirje prečitate."

"Torej sedimo," pravi Villefort nestržno, kajti to bode trajalo precej časa."

"Sedite," pravi starčevo oko. Villefort sede, Valentina sede na stol svojega deda, in Franc stoji pred starcem kakor prej.

V svoji roki drži skrivnostni papir.

"Citajte," pravijo starčevo oči. Franc odpre zavitek, in globok molk nastane v sobi. Sredi tega molka čita mladi mož:

"Izvelec iz protokola seje bonapartističnega kluba v ulici Saint-Jacques, ki se je vršila 5. februarja leta 1815."

Franc se prekine.

"5. februarja leta 1815," pravi; "to je dan, ko je bil umorjen moj oče."

Valentina in Villefort ostanejeta nema; le starčevo oko govori jasno: "Nadaljujte."

"Toda moj oče je bil umorjen, ko je zapuščal ta klub," pristavi Franc.

"Citajte!" govori starčev pogled.

Franc nadaljuje: "Podpisani Louis Jacques Beaurepaire, podpolkovnik artiljerije, Etienne Duchampy, brigadni general in Claut Lecharpal, gozdni in vodni ravnatelj."

"izjavljajo, da je prišlo 4. februarja leta 1815. z otoka Elbe pismo, ki je priporočalo generala Flavierja de Quesnel naklonjenosti in zaupnosti članov bonapartističnega kluba. Quesnel je služil cesarja od leta

1804. do 1813. in je moral biti cesarju zvesto udan kljub temu, da mu je podaril Ludovik XVIII. baronski naslov po njegovem posestvu Epinay.

"Zaradi tega pisma se je pisal generalu Quésnelu list, v katerem se ga je prosilo, naj bi pristojal seji prihodnjega dne, to je petega. V listu ni bila imenovana niti številka niti ulica hiše, v kateri se je imelo vršiti zborovanje, in tudi ni imelo nobenega podpisa, toda javljalo je generalu, če se hoče odzvati povabilu, da pride zvečer ob devetih ponj voz.

"Seje so se vršile ob devetih zvečer do polnoči.

"Ob devetih je prišel h generalu predsednik kluba. General je bil pripravljen. Predsednik mu je rekel, da je eden prvih pogojev te družbe ta, da nihče ne izve za kraj njihovih sestankov in da si mora torej dati zavzeti oči in ne poskušati, da bi si jih odvezal.

"General de Quesnel je sprejel ta predlog in obljubil pri svoji časti, da ne bo skušal izvedeti, kam ga peljejo.

"General je imel pripravljen svoj voz, toda predsednik mu je zagotovil, da se ga ni mogoče poslužiti, ker pač ni treba zavzati gospodu očij, če sluga lahko z odprtimi očmi spozna ulice, po katerih vodi pot.

"Kaj je torej storiti?" vpraša general.

"Jaz imam tukaj svoj voz," pravi predsednik.

"Ali ste si svojega kočijaža tako svesti, da mu lahko zaupate skrivnost, katere moj ne sme vedeti pod nobenim pogojem?"

"Moj kočijaž je član kluba," pravi predsednik. "Peljal naju bode državni svetnik."

"Torej," pravi general smeje, "v tem slučaju sva v drugi nevarnosti, namreč da se prevereva."

"Ta dovtip poročamo v dokaz, da generala ni nihče silil, naj se udeleži seje, ampak da je prišel le k nji iz proste volje.

"Ko gospoda sedeta v voz, dovoli general, zvest svoji obljubi, da mu predsednik zaveže oči.

"Med vožnjo se zazdi predsedniku, da general poskuša odstraniti svojo zavezo, in ga spomni njegove obljube.

"Ah, res je," pravi general. "Voz ostane v ulici Saint-Jacques. General izstopi in se opre na roko predsednikovo, katerega je smatral za navadnega klubovega člana, gre z njim po stopnicah in stopi z njim v dvorano, kjer se je navadno zborovalo.

"Seja se je pričela. Člani, ki so bili obveščeni, da jim bode predstavljen general, so se zbrali v jako velikem številu.

"Ko pride general sredi sobe, mu reko, naj si odveže oči. On stori to takoj in je zelo osupel, ker najde tako veliko število poznanih obrazov v tej skupščini, o kateri doslej ni niti slutil, da obstoji.

"Vprašajo ga po njegovih nazorih, toda on odvrne, da morajo biti njegovi nazori zboru zadostno znani iz pisma, ki je došlo z Elbe..."

Franc se prekine.

"Moj oče je bil rojalist," pravi, "torej ga ni bilo treba vprašati po njegovih nazorih, ki so bili itak dovolj znani."

"In od tod," pravi Villefort, "izvirna moja zveza z vašim očetom, ljubi baron, ljudje, katerih nazori so jednaki, postajajo navadno prijatelji."

"Citajte!" pravi starčevo oko. Franc nadaljuje:

"Nato prične predsednik govoriti, da bi pregovoril generala do neke določene izjave, a gospod Quesnel odgovori, da bi rad vedel, kaj žele od njega.

"Prečitajo mu pismo z Elbe, v katerem se je Quesnel opisoval skupščini kot mož, na katerega podporo se lahko računajo gotovostjo. Cel odstavek je govoril o možni cesarjevi vrnitvi z otoka Elbe in obljubljal novonatančneje pismo, katero prinese 'Pharaon,' ladja trgovca Morrela v Marsellu, katere kapitan je bil udan cesarju čisto posebno.

"Ko se je čitalo to pismo, se pokaže general, na katerega pomoč so se zanašali s tako gotovostjo, čisto jasno nezadovoljnega in stvari nenaklonjenega.

"Ko je čitanje končano, ostane nem, in čelo mu potemni.

"Torej, gospod general," ga nagovori predsednik, "kaj pravite k temu pismu?"

"Pravim, da smo pred prekratim časom prisegli kralju Ludoviku XVIII. prisego zvestobe, da bi jo že zopet preloмили na korist ex-cesarja."

"To pot je bil odgovor prejasen, da bi bilo še mogoče dvomiti o mišljenju generalovem.

"General," pravi predsednik, "mi ne poznamo niti kralja Lu-

dovika XVIII., niti ex-cesarja. Mi poznamo samo Njegovo Veličastvo cesarja in kralja, ki je izza šestih mesecev s silo in izdajo pregnan iz Francije, svoje države."

"Oprostite, gospodje," pravi general, "mogoče je, da vi ne poznate kralja Ludovika XVIII., a jaz ga pripoznam in nikdar ne pozabim, da me je imenoval baronom in maršalom."

"Gospod," pravi predsednik z zelo resnim glasom in se dvigne, "pomislite dobro, kaj pravite. Iz vaših besed razvidimo jasno, da se misli na otoku Elbi o vas napačno in da smo mi varani. Odkrili smo se vam, zanašaje se na čut, ki bi vas lahko le častil, a zdaj uvidevamo svojo zmotno: naslov in dostojanstvo stavite v zvezo z vlado, katero hočemo mi odstraniti. Nikogar ne moremo in tudi nečemo siliti, naj proti svojim načelom in brez svobodne volje pristopi k nam, toda prisiliti vas hočemo, da bodete ravnali kot galanten mož tudi v slučaju, da bi ne bili voljni."

"Vi pravite, če ne razkrijem vaše zarote, katero poznam, da bi ravnal kot galanten mož? Jaz

pravim, da bi bil vaš sokrivec. Vidite, da sem jaz odkritosrnejši kakor vi..."

"Ah, moj oče!" pravi Franc. "Zdaj vem, zakaj so ga umorili."

Valentina se ne more premagati, da bi ne pogledala Franca: mladi mož je bil v svojem sinovskem navdušenju res lep. —

Villefort se prične nemirno sprehajati po sobi. Noirtierjeve oči premerijo vsakega posebej, a sam ostane resen in častiljiv kakor je bil.

Franc zopet vpre svoj pogled v rokopis in nadaljuje:

"Gospod," pravi predsednik, "prosili smo vas, da se udeležite te seje, in nismo vas s silo priveli sem; stavljam vam za pogoj, da si daste zavezati oči, in vi ste to storili. Ko ste storili to, ste pač dobro vedeli, da ne poskušamo utrditi prestola Ludovika XVIII., ker bi se v tem slučaju ne skrivali tako skrbno pred policijo. Zdaj — to razumete — bi bilo pač udobno, vreči z obraza krinko, ki nas je varala, da bi nas, ki smo se vam zauzpali, pogubili. Ne, ne, izjavite jasno in odločno, ali ste pristaša slučajnega kralja, ki vlada ta hip, ali pristaša Njegovega Veli-

čanstva cesarja."

"Jaz sem rojalist," odvrne general, "in ne prelomim prisega, katero sem prisegel Ludoviku XVIII."

"Te besede zbudijo splošno mrmanje, in večini prisotnih se pozna, da govore o tem, da bi kaznovali generala za njegove neprevidne besede.

"Predsednik se dvigne vnovič in ukaže molk.

"Gospod," mu pravi, "vi ste preresen in preizkušen mož, da bi ne uvideli vse resnosti polo-

žaja, v katerem ste vi in smo mi. In vaša odkritosrčnost sama nam daje navdilo, kako imamo postopati proti vam. Priselite nam torej na svojo čast, da ne izdaste ničesar, kar ste tu slišali."

"General položi svojo roko na meč in vsklikne:

"Če govorite o časti, ne smete ravnati proti zakonom časti in ničesar prisiliti z nasiljem."

(Dalje prihodnjic)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

1880

1971

NAZNANILO IN ZAHVALA

Žalostnega srca naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrla 10. avgusta 1971 v lepi starosti 90 let naša ljubljena mama in prastara mama

Lucija Bencina

Pogreb se je vršil iz železovega pogrebnega zavoda na pokopališču Kalvarija.

Srčna hvala vsem, ki so ob oder pokojnice položili tako krasne vence in darovali za sv. maše in ji tako izkazali svojo ljubezen in čast. Hvala vsem, ki so jo prišli kropiti in moliti za pokoj njene duše.

Hvala nosilec krste in vsem, ki so jo spremili k večnemu počitku.

Lepa hvala železovemu pogrebneemu zavodu za lepo urejen pogreb in za vso tolažbo. Stotera hvala vsem.

Ljuba mama in prastara mama, počivaj v miru v tej ameriški zemlji in lahka naj Ti bo njena gruda!

Zalujoči ostali:

hči KRISTINA KEBE

sinova STANLEY in ROBERT

vnuki, vnukinje, pravnuki in pravnukinje

Eastlake, Ohio 2. septembra 1971.

EUROPA TRAVEL SERVICE

759 East 185. Street, Cleveland, Ohio 44119

POTOVANJA V DOMOVINO in prihod SVOJCEV V AMERIKO PREVOZ Z LETALI IN LADJAMI PO VSEM SVETU

Vam točno po Vaših željah oksrbimo in uredimo najboljše zveze.

Poslujemo v našem domačem in tudi drugih evropskih jezikih. JEROME A. BRENTAR

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: 361-0583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET Tel.: 481-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

V blag spomin

ŠESTE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBLJENE SOPROGE, MATERE, STARE MATERE IN SESTRE

Mary J. Grdina

ki je odšla k Bogu 2. septembra 1965

Čas beži v naglem toku, šest je let minilo že, ko smo žalostni, v joku, truplo Tvoje v grob položili.

Blag spomin na Tebe, draga, bo živel v nas do konca dni. Pri Bogu Tvoja blaga duša biva in prosi za naš milosti!

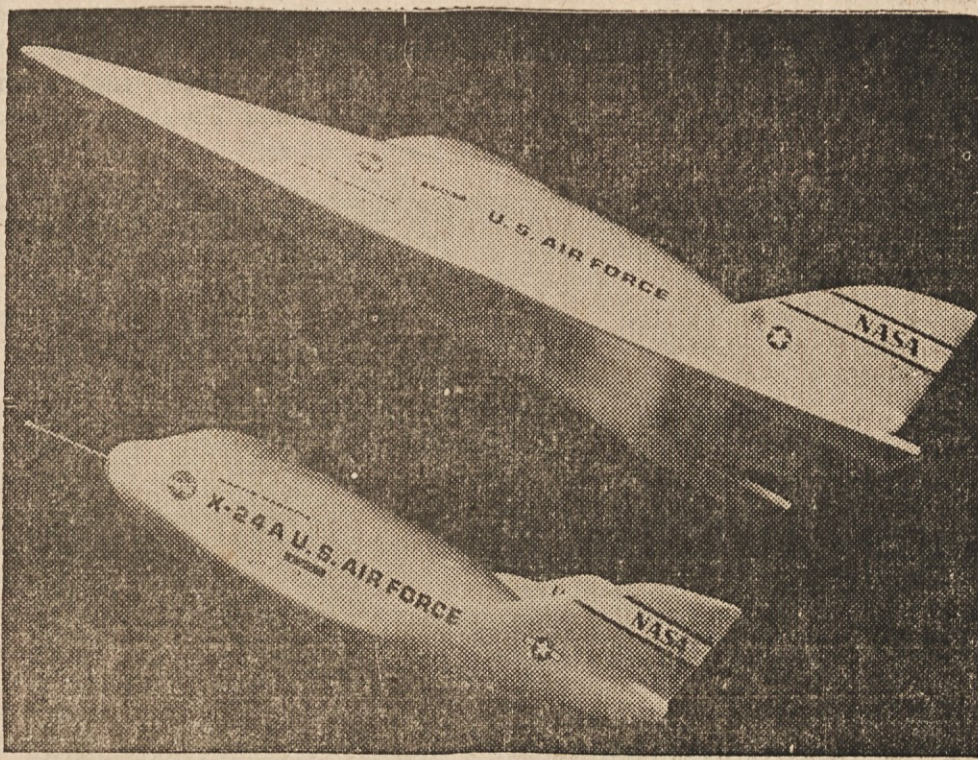
Zalujoči:

FRANK — soprog
FRANK JR. — Sin
MRS. MARY OGRINC,
MRS. MADELINE ZNIDARSIC — hčeri
ZETJE, VNUKI IN VNUKINJE
IN BRATA
OSTALO SRODSTVO

Cleveland, O., 2. septembra 1971.

V FORMI? — Ze mogoče! Dve leti stari George Scott III., sin bostonskega igralca kluba Red Sox, kaže svoje mlade sposobnosti v Fenway Parku.

NOVA VESOLJSKA VOZILA — Slika kaže dve vesoljski vozili, ki jih skupaj razvijata in preskušata Letalstvo in NASA. Služila naj bi za vzdrževanje redne zveze med Zemljo in vesoljsko postajo, ki bi krožila okoli Zemlje in bi na vsakih nekaj tednov menjala svojo posadko. Gornje vozilo je 15 čevljev daljše in 1,500 funtov težje.

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

ORLAND PARK — BY OWNER
1 1/2 ac. 6 rm., brk. ranch, w-2 bd-rms., 2 full baths, full bsmt., pvt. rd., 2 c. gar., pool, stocked duck pond. \$55,000. 349-6830

REAL ESTATE FOR SALE

TAVERN-LIQUOR STORE — Nr. Chgo. & Central. Same loc. almost 40 yrs. Gross \$150,000 annually \$15,000 plus inventory. Call Jack, Pvt. Owner. 261-4900 M-F. 10-5 p.m. (169)

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znance, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz pravkar dospelih najnovjših katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba uslužna.

Na svidenjel!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103